

Moments obscurs de personatges cèlebres

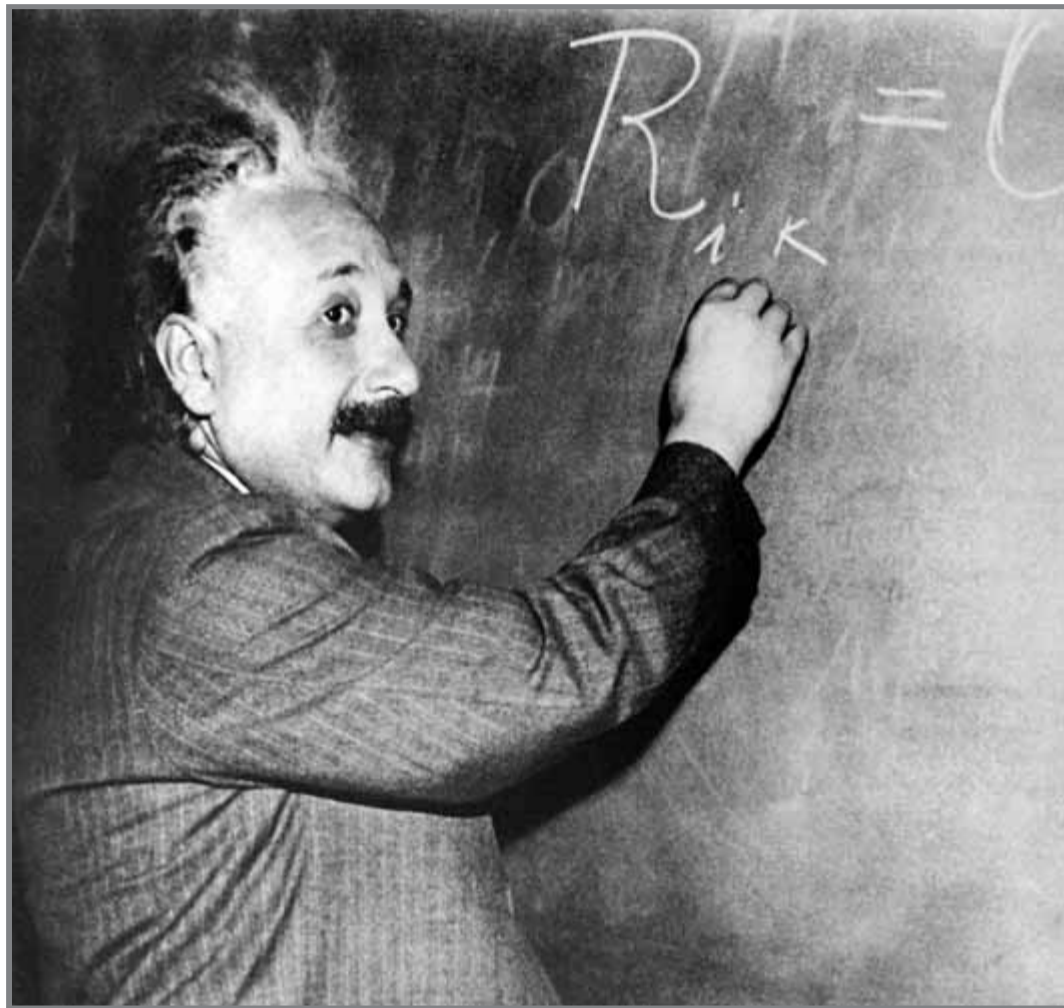
Seksik retrata un episodi de la vida d'Einstein, a la foto ARXIU

El que tenen de bo les grans figures històriques –i no crec que hi hagi gaire dubte que Albert Einstein va posseir una de les ments més colossals del segle XX– és que no s'exhaureixen mai, que sempre ens poden reservar sorpreses. Més a més amb el pas dels anys, quan els arxius personals es van donant a conèixer i allò que van pretendre en vida mantenir ocult va sorgint a la llum.

Segurament una part de l'incontestable èxit que ha aconseguit *El cas Eduard Einstein* al mercat francès es deu en gran part a l'interès un xic obscur que desvetllen els vessants més obscurs dels personatges cèlebres: per més que el fet que l'incommensurable científic en marxar als Estats Units deixés el fill petit del seu matrimoni internat en una clínica psiquiàtrica no sigui, pròpiament, un secret, no hi ha dubte que és una de les seves facetes més desconegudes.

Relació entre pare i fill

Partint d'aquesta circumstància, que descobrí en documentar-se per a la biografia einsteiniana, Laurent Seksik ens explica no només la història de la difícil relació pare i fill sinó, d'alguna manera, entre tots els pares i tots els fills; una relació que, per la teòrica obligatorietat d'estimació recíproca entre els uns i els altres, acostuma a ésser conflictiva, en un grau més elevat quan ambdós tenen un caràcter fort. Amb major raó quan hom ha d'assumir, sense haver-ho demanat, la responsabilitat d'ésser el fill de: "El cognom Einstein és una càrrega per als mortals. Només hi ha una persona que tingui les espatlles prou amples per suportar un pes com aquest: el meu pare." En situacions com aquesta, no seria d'estranyar que algun dels progenitors sentís la temptació de dur a la pràctica, més

literalment del que convindria, la metàfora freudiana de matar el pare.

A Eduard, el fill abandonat, per més que en la seva immaduresa mental tingui visions i senti veus, no li caldrà arribar a un tal extrem, però sí que li caldrà aprendre a viure sense pare; aprendre a viure com si ell, el fill d'una de les persones més reconegudes del planeta,

fos orfe; i no com si s'hi hagués quedat una vegada, com li acaba succeint, més aviat o més tard, a tothom, sinó moltes: cada vegada que Albert Einstein no el va a veure: "Ja he dit que era un pare absent. Ara ja és l'home invisible"; "La mort del pare no m'ha canviat gens. De fet, per a mi el pare ja feia temps que era mort." *

EL CAS EDUARD EINSTEIN
Laurent Seksik

Traducció:
Jordi Martín Lloret
Editorial: Angle
Barcelona, 2015
Pàgines: 272
Preu: 18 euros

ECOLOGIA / PENSAMENT DAVID BUENO I TORRENS

Una sola terra

Sovint l'ecologia, una disciplina científica, i l'ecologisme, un moviment social i polític, han caminat de bracet, malgrat que no siguin termes sinònims i que de vegades fins i tot puguin apuntar en direccions diferents. Una de les maneres de percebre la profunditat de les propostes tant de l'ecologia com de l'ecologisme és seguint algunes de les persones que les han convertit en el *leitmotiv* de les seves vides, a través dels seus pensaments i les seves biografies. Aquest és l'itinerari que ens proposa Xavier Garcia a *Heterodoxos europeus*. Garcia és un bon periodista, assagista i biògraf. Cofundador del col·lectiu de

periodistes ecologistes de Catalunya, és un dels principals cronistes de les lluites ecològiques populars.

Heterodoxos europeus és un recull de vint-i-cinc retrats i converses d'algunes de les figures més representatives de l'acció i el pensament ecològics i ecologistes que l'autor ha anat recollint des dels anys setanta. Des d'ecòlegs de prestigi internacional com ara Ramon Margalef fins a filòsofs de gran talla humana com és Raimon Panikkar, passant per activistes, economistes, periodistes, escriptors i científics de diverses disciplines, aquestes vint-i-cinc biografies recullen bona part de la conscièn-

HETERODOXOS EUROPEUS
Xavier Garcia

Editorial: Pagès Editors
Lleida, 2015
Pàgines: 176
Preu: 16 euros

cia ecològica del segle XX i de començaments del XXI, i constitueixen un retaule viu de les millors ànsies d'humanisme i humanitat de les darreres dècades.

A *Heterodoxos europeus*, les converses s'entrecreuen amb les vides i vivències comunes de persones de diversos països: catalans, castellans, austríacs, francesos, anglesos, suïssos, romanesos, egipcis i brasilers...

Un llibre que ajuda a entendre l'ecologisme actual, en una gran simfonia en què els protagonistes aposten fermament per un necessari sentiment d'unitat de l'espècie humana en "una sola Terra". *